

Samen verder!

Burgerschap is meedoen, meedenken en meeleven

02 Burgerschap

"Het is niet ingewikkeld, het is een houding"

03 Sociaal makelaar

"Integratie komt van twee kanten"

04 Waterfront Eilandraad

"Samen zorgen we voor een mooie en veilige wijk"

04 Veilig in de wijk

Goede burens lossen het samen op

06 Samen eten is samen delen

Tarek en Jean koken voor elkaar

09 Afval prikken

Vader en dochter prikken Hierden schoon

09 Burger-initiatieven

"Soms maak je een praatje, het gaat heel spontaan"

11 Veiligheidsdag Harderwijk

Samengevat in een gedicht van Marijn Brandsen

DENK MEE, DOE MEE!

onlinestads gesprek.harderwijk.nl

'Het is niet ingewikkeld, het is een houding'

"Meedoen, meedenken, meeleven." Als Guido van Beusekom, beleidsadviseur burgerschap bij de gemeente Harderwijk, zijn werk moet uitleggen staan die woorden, vindt hij, centraal. "Burgerschap is niet zo ingewikkeld. Het is een houding.

Die houding kan, wat hem betreft, op veel manieren bijdragen. "Wat heb ik over, wat kan ik geven? Voor de een is dat tijd, de ander koopt graag en vindt het leuk om dat ook voor een ander te doen. Weer een ander mist een leuke speelplaats in de wijk en gaat daarvoor aan de

slag. Er zijn zoveel voorbeelden te noemen. En echt iedereen kan iets doen om de buurt of het leven van anderen mooier te maken."

Eerste stap

Die eerste stap zetten en in beweging komen is vaak een drempel,

zo blijkt. "Heb je een idee om je buurt, wijk of gemeenschap leuker of beter te maken? Doe het!", is zijn advies. "Je krijgt er veel voor terug. Relaties geven betekenis aan je leven. Het is toch mooi om meer groen in je buurt te regelen, een toernooi voor je voetbalclub te

Guido van Beusekom gaat bij de gemeente over burgerschap

houden of buurtgenoten bij elkaar te brengen!"

Geluksgericht werken is een belangrijk thema voor Harderwijk en Hierden. "Daarbij gaan we uit van wat wél kan. Wat kunnen we beter maken? Daar kunnen inwoners hun steentje aan bijdragen."

De gemeente kan daarbij helpen. "Weet je niet precies hoe je moet

beginnen of heb je voor een idee geld nodig, dan kun je aankloppen bij je wijkmanager of het buurthuis. Ga in ieder geval niet afwachten tot een ander het doet. Doe het zelf en betrek anderen bij je plan! Dat is de essentie van burgerschap en dat past bij Harderwijk en Hierden. We zijn hier ondernemend, open, sociaal en meer is niet nodig." Voor vragen of ideeën kan je ook mailen met burgerschap@harderwijk.nl.

Kindercollege Daan (11) en Lissy (11): 'Ik ben helemaal niet verlegen meer'

Het afscheid van kinderburgemeester Daan Boersma (11) en kinderwethouder Lissy van Bennekom (11) nadert. Overal in Harderwijk en Hierden kwam je langs de weg hun foto tegen. Het was een campagne voor het nieuwe kindercollege. Hoe kijken zij terug op het afgelopen jaar?

Het interview is boven in het Huis van de Stad, maar vlak voor tijd zijn Daan en Lissy opeens verdwenen. Hun begeleider Alie van Malestein moet lachen. "Ze halen even een flesje prik, want dat hebben we niet bij de koffi corner." Even later huppelen ze de vergaderkamer binnen. Een vrolijk duo dat hier kind aan huis is. Aan tafel kijken ze zelfverzekerd naar de verslaggever. Zo van: kom maar op met die vragen!

Nog geen jaar geleden wonnen ze de verkiezing en wat hebben ze

veel bijgeleerd. Daan wilde opkomen voor belangen van kinderen en Lissy wilde het gezin meer centraal stellen. Ook maakten ze zich sterk voor duurzaamheid. Daan, die later onderzoeker wil worden, vertelt: "Tijdens de verkiezingsavond hoorde ik andere kinderen vertellen en dacht ik: Oei, die zijn zó goed." Toch viel de jury als een blok voor zijn sprankelende presentatie. Lissy, die fysiotherapeut hoopt te worden, zegt: "Ik was zo bang dat ik mijn tekst zou kwijtraken. Mijn vader had bedacht dat ik kon zeggen: wat is het Huis van de Stad zonder

een gezin? Ja, die regel vonden ze heel mooi."

Speurtocht

Regelmatig mochten ze mee op werkbezoek met de burgemeester en de wethouders. Daarnaast was ruimte voor hun eigen ideeën. Zo wist Lissy een fietspeurtocht uit te zetten. Via de app op speurtochten-nederland.nl fiets je van speelplek naar speelplek in de wijken Stadsweiden en Drielanden. Daan verleende vooral veel hand- en spandiensten. "Voor video-opnames moest ik soms héél lang wachten,

maar burgemeester Van Schaik begreep dat wel. Die kan ook moeilijk stilzitten."

Hoogtepunt voor Daan was de ontmoeting met Koningin Máxima bij de ondertekening van het Muziekakkoord regio Noordwest-Veluwe. Lissy herinnert zich het werkbezoek aan het Klimbos Harderwijk: "Maar ook die zwerfafvalactie met wethouder Marcel Companjen; toen vonden we allemaal dode vogels."

Filmpjes

Medeleerlingen reageerden heel enthousiast. "De meester had de livestream van de verkiezingsavond in de schoolapp gezet. Iedereen keek mee", vertelt Daan. Lissy vond het jammer dat de Sinterklaasintocht niet doorging, vanwege corona. "Anders mochten wij ook op het podium staan. Daar had

ik mij juist op verheugd." Daan: "Het jeugdintje konden we ook niet uitreiken, vanwege het virus. Maar met filmpjes hebben we wel veel kunnen doen."

Ze kunnen het opvallend goed met elkaar vinden. Daan: "Je staat er nooit alleen voor, je maat is er altijd bij." Lissy lacht: "Ik was in het begin wel wat verlegen, maar dat heb ik nu niet meer." Daan heeft veel geleerd over de gemeente. "Ik dacht altijd: Harderwijk is gewoon een rustig stadje... Maar ze doen veel joh!"

Hebben ze nog een tip voor het nieuwe college? Daan: "Wees jezelf. Dat mag gewoon." Lissy: "Als je twijfelt om mee te doen, gewoon proberen. Want ik had dit niet willen missen."

Sociaal makelaar/verbinder Yordi Lassooy helpt nieuwkomers op weg

'Integratie komt altijd van twee kanten'

Hoe integreer je als nieuwkomer in de Nederlandse samenleving? Dat is best lastig, want hoe vind je je weg? Harderwijk heeft sinds juli een sociaal makelaar: Yordi Lassooy. Zij helpt mensen op weg. Als geen ander weet zij waar je als nieuwkomer tegenaan kunt lopen. Het gaat om een pilot vanuit de gemeente Harderwijk die tot eind 2021 duurt.

Yordi verwelkomt alle nieuwe Nederlanders en verwijst hen naar sociale voorzieningen in Harderwijk en Hierden. "Elk gesprek begint bij goed luisteren", stelt ze. "Wat is iemands verhaal? Wat heeft iemand nodig om beter te integreren? Er is veel aanbod in Harderwijk en Hierden, maar veel nieuwe Nederlanders weten niet welke sociale voorzieningen er zijn. Zoals op het gebied van sport, activiteiten of vrijwilligerswerk. Maar bijvoorbeeld ook de bibliotheekpas; die is gratis voor jongeren tot en met 17 jaar. Assertief zijn en om hulp vragen is ook niet vanzelfsprekend in alle culturen."

Yordi merkt dat het aanbod niet altijd aansluit op wat mensen nodig hebben. "Veel volwassenen willen

zwemles volgen. Er zijn wel zwemlessen voor vrouwen, maar wat doe je als man? Kortom, de gesprekken die Yordi voert, leveren ook waardevolle informatie op om het aanbod te verbeteren."

Aansluiting vinden

Yordi is Eritrees en opgegroeid in Ethiopië. Ze kwam in 2010 naar Nederland. Ze studeerde bedrijfskunde en werkt sinds 2015 als cultural mediator, tolk en adviseur diversiteit en inclusieve beleidsontwikkeling in veel gemeenten. "Het lastigste voor mij was de taal. De taal spreken is belangrijk, om aansluiting te krijgen. Het geeft je vrijheid. Net zo belangrijk is het dat je meedoet in de samenleving. Want dan kom je in contact met Nederlanders en leer je de taal en cultuur nog beter."

Welkom voelen

Integratie moet wel van twee kanten komen, benadrukt Yordi. "We moeten het samen doen: Nederlanders en nieuwe Nederlanders. Want als je je als nieuwkomer niet welkom voelt in Harderwijk of Hierden, hoe moet je dan integreren? Mijn tip voor 'oude' Nederlanders: ga eens het gesprek aan met een nieuwkomer, in je buurt, op je werk of in je sportvereniging. Veel nieuwkomers hebben hier weinig tot geen sociaal netwerk, ook als ze al een paar jaar hier wonen en de Nederlandse nationaliteit hebben. Een simpel gesprek kan dus al veel betekenen. En wil je meer doen? Denk dan eens aan vrijwilligerswerk."

Samen koffiedrinken of wandelen

Word je graag een maatje van iemand uit het azc of met een nieuwkomer? Dan kun je contact opnemen met Stichting Present. Zij koppelen je dan aan iemand. Is er een match? Dan bekijk je samen waar die ander behoefte aan heeft. Dat kan van alles zijn. Van samen wandelen tot gezellig koffie drinken. Maar bijvoorbeeld ook samen naar de supermarkt of de Nederlandse taal leren. Meer informatie: www.stichtingpresent.nl/info@stichtingpresent.nl

Stadsdenners praat mee over omgevingsplan

Wat vinden inwoners van hun wijk? Waar zijn ze blij mee, wat zijn zorgen en wat kan beter? Met die vragen onder de arm stonden medewerkers van de gemeente eind september een week lang op verschillende plekken in de wijk Stadsdenners. Geregeld sloten gemeenteraadsleden en de wethouder aan om met bewoners in gesprek te gaan.

Samen met inwoners stelt de gemeente een omgevingsplan op voor Harderwijk. Het omgevingsplan is een van de onderdelen van de Omgevingswet. Met die nieuwe wet in aantocht, is het steeds belangrijker om met elkaar in gesprek te gaan over plannen en ontwikkelingen in de leefomgeving. De aftrap daarvan vond plaats in Stadsdenners. Honderden inwoners kwamen een kopje koffie drinken en gingen het gesprek aan.

Veel bezoekers blijken blij met hun wijk en vinden Harderwijk een prettige plek om te wonen. Het werd gewaardeerd dat de gemeente op bezoek was. De week leverde ook informatie op over zaken die minder goed gaan. Zo werd genoemd dat op sommige plekken te hard wordt gereden, zijn hier en daar klachten overhangjongeren en wordt het groenonderhoud soms als onvoldoende gezien.

De gemeente gaat ook op bezoek in andere wijken. De opgehaalde informatie wordt gebruikt bij het maken van het omgevingsplan Harderwijk.

Matthijs van der Mannen, voortrekker van de Waterfront Eilandraad: 'Samen zorgen voor een mooie en veilige wijk'

Het Waterfront is een uniek stukje Harderwijk. Het lijkt wel een dorp, met water rondom. Bewoners voelen zich verbonden met elkaar en ondernemen veel samen. Daarvoor is er de Eilandraad, een los-vast clubje van 'eilanders' met Matthijs van der Mannen (72) als vast gezicht.

Matthijs woont sinds 2015 in het Waterfront en hij is één van de eersten. "Iedereen is hier een nieuwkomer en dat verbreedert. In het begin speelden er bouwtechnische problemen. Daarom organiseerden we een bijeenkomst met de bouwer en de gemeente. Uiteindelijk is het goed opgelost. Daarop besloten we dat er een soort buurtvereniging nodig was. Dat werd de Eilandraad. Geen formeel instituut, maar een ad-hoc groepje van mensen dat zich ergens hard voor maakt."

Perkjes met bloemen

Samen met Matthijs doen we een rondje Waterfront. Via Burgzand naar Robbenzand, langs de kade van de Waterstadhaven. Matthijs wijst: "Langs deze kade liggen sta-

len damwanden, maar daar kunnen deze bootjes niet goed tegenaan liggen. We zijn dus met de gemeente in overleg over houten wrijfgordingen, zoals aan de overkant." Het aangrenzende gras wordt wat saai gevonden door bewoners. "De gemeente had hier hoge beplanting gezaaid, maar dat is niet handig als je naar je bootje wilt lopen. We hebben nu voor elkaar gekregen dat bewoners perkjes met bloemen mogen maken."

Verkeersveiligheid

Andere heikele punten zijn het geplande appartementencomplex op de Kop van Stadswerven, dat hoger wordt dan de 18 meter in het bestemmingsplan, én de verkeersveiligheid. "Eigenlijk is de wijk

aangelegd als nét geen woonerf. De gedachte is, dat niemand voorrang hééft en iedereen voorrang gééft. We delen dus de weg. Maar dan moet die gedachte wel leven. Er wordt soms te hard gereden, terwijl de kinderen hier zó op straat staan. Er zijn ook geen stoepen. Bewoners willen liever geen drempels of plantenbakken. Dus nu kijken we naar andere remmende maatregelen, zoals straatkunst of boeien van Rijkswaterstaat."

Speeltuintje

Waarom Matthijs zich geroepen voelt het voortrouw te nemen? "Ach, ik ben gepensioneerd, kan redelijk communiceren en organiseren én ik ben politiek actief. We moeten samen zorgen voor een

mooie en veilige wijk. Neem nu het speeltuintje aan het Robbenzand. Dat is ontworpen door een commissie van bewoners. De toestellen zijn al eens geschilderd, als activiteit. Zo kom je laagdrempelig met elkaar in contact. Iets doen werkt

vaak het beste. Daarom deden we op 25 september aan Burendag, met BBQ, speeltoestellen en een quiz: wat weten we van elkaar? Zo leren we elkaar én onze woonomgeving nog beter kennen en dat verbindt."

Word taalvrijwilliger in het Taalhuis

Lijkt het je leuk om taalondersteuning te geven? Als taalvrijwilliger help je mensen, die graag beter willen leren lezen en schrijven. Vaak met een hele praktische hulpvraag, zoals een sollicitatiebrief schrijven of hun eigen kleinkinderen voorlezen. Word vrijwilliger bij het Taalhuis van de Bibliotheek Noordwest Veluwe. Daar kunnen ze jouw hulp goed gebruiken. Je helpt mensen één-op-één of in een klein groepje om beter te leren lezen, schrijven en spreken. Ook help je soms met rekenen.

Meer weten?

Kijk even op www.bibliotheeknoordwestveluwe.nl onder 'vacatures'. Daar lees je meer.

Conflict in de buurt?

Bel Buurtbemiddeling!

Is er sprake van een conflict waar jullie samen niet uitkomen? Dan kun je terecht bij Buurtbemiddeling Harderwijk van Zorgdat, telefoon: 06 -13672821, e-mail: buurtbemiddeling@zorgdat.nl

Een onafhankelijke buurtbemiddelaar gaat op bezoek bij beide partijen. Willen jullie allebei een oplossing? Dan volgt een gesprek op neutraal terrein. Je bereikt samen de situatie en bedenkt samen een oplossing. Daarover maak je afspraken. Dit gebeurt onder begeleiding van de buurtbemiddelaar.

Buurtbemiddeling bestaat in 2021 precies 25 jaar. Meer dan 300 gemeenten bieden buurtbemiddeling aan, waaronder Harderwijk. Naar schatting zijn de afgelopen 25 jaar 180.000 meldingen gedaan van burenoverlast.

Ergernis?

Praat met je burens

1. Bel niet aan als het je heel hoog zit. Eerst afkoelen is verstandig.
2. Bedenk vooraf wat je wilt vertellen. Waar heb je last van? En welke gevolgen heeft dat voor jou?
3. Bel aan, blijf rustig en vertel dat je graag wil praten.
4. Luister ook naar het verhaal van de burens.
5. Zoek samen naar een oplossing.
6. Maak duidelijke afspraken.
7. Blijf altijd rustig en zeg na het gesprek vriendelijk gedag.

Buurtbemiddelaar Jenny:

'We dragen bij aan het welzijn van mensen'

Bij Buurtbemiddeling Harderwijk werken getrainde vrijwilligers die optreden als onafhankelijke bemiddelaars. Jenny is één van hen. "Ik vind het mooi om bij te dragen aan het welzijn van mensen."

"Bij Vluchtelingenwerk had ik eens te maken met Eritrese mensen die een situatie hadden met hun burens. Zo kwam ik in contact met de coördinator Buurtbemiddeling van Zorgdat. Op m'n werk was ik ook vertrouwenspersoon. Er kwamen dus enkele dingen samen." In een landelijke training en een e-learning leerde Jenny onder meer gespreks- en interventietechnieken én emoties aanvoelen en erkennen en begrijpen waar die vandaan komen.

Leer elkaar kennen

Jenny komt gemiddeld tien keer per jaar in actie. "Vaak blijkt dat het contact al van het begin af aan niet goed was. Mensen hebben nooit kennisgemaakt met elkaar. Daardoor is er al gauw minder begrip en klagen mensen eerder. Jenny: "Ook lopen we ertegenaan dat mensen zich een bepaald beeld hebben gevormd van die ander. Zoals: mijn buurman is agressief. Zoiets stapelt zich op. We proberen dus altijd beide partijen om tafel te krijgen. Want als mensen de ruimte krijgen voor hun verhaal, ontstaat meestal meer begrip voor elkaar. Van daaruit kun je afspraken maken. Belangrijk, want een verstoorde burensrelatie heeft veel impact, zoals slapeloze nachten, depressie of agressie."

Oordeelvrij

"Als buurtbemiddelaar moet je goed kunnen luisteren en oordeelvrij kunnen denken", vindt Jenny. "Je moet onafhankelijk en onpartijdig naar een situatie kunnen kijken, wat niet altijd makkelijk is. En je moet tegen een stootje kunnen." Haar werk draagt vaak veel vrucht. "Soms lijkt een bemiddeling muurvast te zitten en ontstaan er toch mooie dingen. Ik had eens een situatie waarbij een aantal buurvrouwen niet met die boze buurman wilde praten. Toch kwam er een gesprek. Zes weken later belde de coördinator voor nazorg. Eén van de vrouwen was net een cake aan het bakken voor die buurman, omdat hij wat te vieren had. Kortom: hoe groter de kloof, hoe mooier de brug."

zörgdat
verbindt mensen

Word ook buurtbemiddelaar!

Zorgdat zoekt vrijwilligers die aan de slag willen als buurtbemiddelaar. Wil jij ook bijdragen aan het welzijn van mensen in de buurt? Ga dan eens om tafel met Sandra Hoekstra, coördinator Buurtbemiddeling. Telefoon: 06 13 67 28 21, e-mail: buurtbemiddeling@zorgdat.nl

Tips om het samen beter te hebben in de wijk

Goede burens lossen het samen op

Harde muziek, stankoverlast, rondslingerend vuil, hondenpoep. Het kan allemaal zorgen voor ergernis. Zoiets kan uitgroeien tot een conflict met de burens. Wil je dat voorkomen? Zorg dan dat je een goed contact hebt met je burens. En houd rekening met ze. Tien tips om fijn naast elkaar te wonen:

- 1. Zorg dat je je burens kent.**
Maak kennis met nieuwe burens. Als er iets is, stap je makkelijker op hen af.
- 2. Wees behulpzaam.**
Zet eens de kliko terug. Neem pakjes aan van de bezorger. Help eens met een klusje.
- 3. Toon interesse.**
Maak af en toe een praatje met je burens.
- 4. Vraag aan jouw burens, of jij weleens overlast veroorzaakt.**
- 5. Laat je kinderen, als het kan, buiten spelen** als je woont in een flat of appartementencomplex. Dit voorkomt geluidsoverlast.
- 6. Houd rekening met lawaai van jouw apparaten.** Gebruik de stofzuiger en de wasmachine alleen overdag. Wil je toch 's nachts wassen, vraag dan aan de burens of ze er last van hebben. Zet de tv en de stereo niet te hard. En wil je klussen in huis? Doe dat alleen overdag.
- 7. Doe je schoenen uit als je in een flat of appartement woont.** Ook dat scheelt geluidsoverlast.
- 8. Speel je een muziekinstrument?** Maak dan afspraken over de tijden waarop je oefent. Of zoek een oefenruimte.
- 9. Geef je een feestje?** Zeg het tegen je burens. Maak het niet te laat. En neem binnen al afscheid van het bezoek.
- 10. Houd je tuin of balkon netjes.** Samen zorg je voor een prettige buurt om in te wonen.

Harry Schipper

Voortaan samen verder, nooit alleen

Deze 'Harderwijk Zijn Wij Samen'-krant belicht in oktober, de maand van het burgerschap, natuurlijk het thema 'goed burgerschap'. 'Samen verder' prijkt in grote letters op de voorpagina. De krant laat - net als eerdere edities - zien dat in Harderwijk en Hierden veel mensen omzien naar elkaar. En hoe! Is dat niet bijzonder? Want leven we niet in een maatschappij die in toenemende mate individualiseert? Dus waarin alles draait om het 'ik' en 'ikke eerst'? Ja, luidt het antwoord op deze vragen. Het is best bijzonder dat we hier in onze stad en in ons dorpje op de Noordwest Veluwe nog altijd iets terugzien van vroegere tijden. Tijden waarin kerk en geloof nog in belangrijke mate ons handelen bepaalden.

Nu kerken het niet langer voor het zeggen hebben, groeit het besef dat we meer dan ooit op elkaar moeten vertrouwen. Als lokaal journalist zie ik dat er op politiek en bestuurlijk niveau hard wordt geijverd voor allerlei regelingen die mensen helpen als ze in problemen verzeild zijn geraakt of dreigen te raken. En - eerlijk is eerlijk - ook de kerken en niet te vergeten de moskees in onze gemeente spelen hierin (nog altijd) een belangrijke rol, al is die voor velen vrijwel nooit zichtbaar. Ik zie ook dat veel mensen zich enorm verbonden en geborgen kunnen voelen door een kerk- of moskeegemeenschap, waarbinnen men klaar staat voor elkaar.

Goed burgerschap: wat is dat eigenlijk? Burgerschap betekent dat je deel uitmaakt van deze samenleving. Goed burgerschap betekent dus simpelweg dat je goed met anderen samenleeft. Klinkt makkelijk toch? Maar de weg naar goed burgerschap zit wel vol met hobbels...

Een rondgang op Twitter bijvoorbeeld toont hoe vaak mensen het met elkaar oneens zijn: tuurlijk mag dat, maar je ziet ook dat al die gepolariseerde meningen het samen leven (flink) in de weg kunnen staan. Het is lastig om elkaar te vertrouwen als respect voor elkaars mening ontbreekt. Verschillen in opvattingen over actuele thema's als corona, armoede en de klimaatcrisis, milieuverontreiniging en over hoe we die zaken het beste aan kunnen pakken, werken samenwerken nou niet bepaald in de hand.

Toch is dát nou precies wat we het beste kunnen doen: samenwerken. Door te leren om beter naar elkaar te luisteren. Door open te staan voor de mening van een ander, zonder meteen met een oordeel klaar te staan. Door om te zien naar elkaar. Mijn levensmotto was als tiener al 'verbeter de wereld, begin bij jezelf'. Maar alleen door samen te werken, bereik je daadwerkelijk je doel: een betere wereld. Voor jezelf, je eigen 'ikke', maar ook voor de ander. In een collectief - of dat nu een kerk, moskee, comité, stichting of vereniging is waar je lid van bent (of wordt), of samen met je burens of vrienden - krijg je veel meer voor elkaar, dan in je uppie. Dus: voortaan samen verder, nooit alleen...

Samen eten is samen delen

Tarek Helal (25) en Jean Benek (52). Ze leerden elkaar kennen door taekwondo. De één komt uit Syrië, de ander heeft een Nederlandse moeder en een Turkse vader. Wat verbindt hen? Wat zijn hun verhalen?

Aan tafel bij Tarek Helal

‘Mijn familie is het belangrijkste voor mij’

Taboulé (voorgerecht, bijgerecht)

Dit heb je nodig:

- Krop bindsla (ook wel: romaine)
- 2 tomaten
- 1 citroen
- Halve ui
- Paar takjes verse munt
- Paar takjes peterselie
- 100 gram bulgur
- Olijfolie
- Zout
- (Chilipeper)
- (Komijn)
- (Ketoembar)

Zo maak je het klaar

Dompel de sla onder in azijn en snijd deze in zeer kleine stukjes. Snijd ook de (uitgelekte) tomaat, ui, munt en peterselie ragfijn. Laat de bulgur een half uur wellen in water en uitlekken in een vergiet. Mix alles in een kom en voeg een snufje zout en scheutje olijfolie toe. Eventueel aangevuld met een snufje chilipeper en halve theelepels komijn en ketoembar. Meng goed door en serveer het uit op een schaal. Snijd de citroen door en voeg sap toe. De rest kan in schijfjes bovenop de salade.

Tjonge! De hele eettafel staat al vol als we arriveren bij Tarek Helal (25) en zijn ouders Mohammed (55) en Manal (46). De Syrische familie woont in Stadsweiden en telt vijf kinderen, van wie drie nog thuis wonen. Inburgeren gaat met vallen en opstaan, maar aan de kookkunsten zal het niet liggen. Die zijn in een woord: gé-wel-dig.

Normaal gesproken doen we het interview tijdens het bereiden van de maaltijd. Maar dit keer loopt het anders. Want Manal wil graag meerdere gerechten maken. Sterker nog: daar is ze al ruim vijf uur mee bezig geweest, vertelt haar zoon Tarek. Een zoete lucht komt ons bij binnenkomst tegemoet. Direct geven we complimenten voor hoe de tafel is gedekt. Alsof het Kerst is. Moeder lacht een beetje verlegen en zet vlug de ovenschaal met kip op het aanrecht. “Héét, héét!”, zegt ze. Haar man Mohammed praat met zachte stem. Hij heeft last van zijn schildklier, vertelt hij even later aan tafel. “Ik moet ook stoppen met roken, maar ik heb nu geen werk en dan is het extra lastig.”

Als we allemaal zitten, schept Mohammed de borden vol. Er staan

twee schalen met rijst en kip. Maar ook grote borden met een soort sushi; rijst, opgerold in druivenblad. Nota bene uit hun eigen achtertuin. Bijzonder smaakvol. Manal vertelt dat vooral vrouwen er gek op zijn. Ondertussen kluift Mohammed al aan een tweede kippenpoot. We hebben alleen een lepel gekregen, maar dat werkt prima. Want de salade – met munt, bulgur, peterselie en tomaat – is ragfijn gesneden. Taboulé heet het, uit de Syrische en Libanese keuken.

Beste van Damascus

Terwijl we over en weer wat kletsen over eetgewoonten laat Manal op haar telefoon foto's zien van Tarek, die allerlei sprongen maakt en oefeningen doet. Hij is super goed in taekwondo; daar kent hij Jean Benek ook van. Tarek was indertijd de beste van Damascus, de grote stad waar ze vandaan komen. En hij werd derde bij het Syrisch nationaal kampioenschap. Zijn vader vindt de vechtsport niet fijn. Die kijkt liever voetbal. Maar ook een broer blijkt aan deze sport te doen en eigenlijk zijn alle kinderen sportief.

Mohammed vertelt dat zijn gezin zeven jaar in Libanon heeft gewoond, voordat ze twee jaar ge-

leden naar Europa vluchtten. Zelf waagde hij bijna twee jaar eerder de overstap. Hun voorouders komen uit Palestina en moesten vanwege het conflict met Israël hun thuisland verlaten. Een gevoelig punt, vertelt Tarek. “Onze familie heeft nog altijd de papieren waarop staat dat we daar huizen en grond hebben.” De grootouders werden door hun vlucht naar Syrië stateloos, want Palestina werd door niemand erkend. Ze kregen dus ook geen paspoort, net als hun kinderen en kleinkinderen. Nu, in Nederland, is die felbegeerde pas er wel. Wat een vrijheid!

Eigen firma

Mohammed heeft een tijdje bij een textiel fabriek in Enschede gewerkt, maar liever zoekt hij werk in de buurt van Harderwijk. Hij is schilder en verfspuiter - had in Syrië een eigen firma. Hij kwakkelt al jaren met zijn gezondheid, maar dankzij een hele vracht aan medicatie gaat het nu eindelijk de goede kant op. Zijn vrouw bezoekt trouw het Participatiehuis in Ermelo, waar ze handwerkjes doet. En ze kan geweldig koken.

Tarzek volgt dus taekwondolessen bij Jean Benek en studeert Bio-

medische Technologie. Daarnaast werkte hij lange tijd in de keuken van een restaurant aan de boulevard in Harderwijk. Hij is gek op zijn ouders. “Misschien dat ik over een tijdje op mijzelf ga wonen, maar ik hoor hier – bij hen. Ze zijn het belangrijkste voor me.” Zijn moeder raakt ontroerd en geeft ‘m een dikke knuffel. De taal spreken vindt ze nog lastig, maar met liefde en geduld komt ze een heel eind.

Fris en vers

Na de hoofdmaaltijd krijgen we nog een schotel met een soort griesmeelcake. Ook bijzonder lekker. Heel fris en vers. Die Manal kan koken en bakken zeg, goeiemorgen! Opnieuw glimt ze van trots. Moham-

med laat achterin de tuin nog even zijn schuurtje zien. Daar is hij hele dagen te vinden. Schilderijtjes maken, knutselen. Op de achtergrond klinkt NPO Radio2. Hij heeft ook de borderbakken buiten zelf gemaakt en opgeschilderd. Allemaal van oud hout en betonmortel. Hij zou wel meer willen maken, maar hij heeft nauwelijks gereedschap.

We zijn inmiddels twee uur verder en het is écht tijd om naar huis te gaan. Het werk wacht. “Geen koffie? Echt geen koffie?” De familie kijkt wat beteuterd. Maar we komen een keer terug. Of wacht: we gaan een keer voor hen koken. Die belofte staat alvast. “Gezellig”, zegt vader Mohammed bij het afscheid.

'De verse munt geeft die bijzondere smaak'

Jean Benek geeft het direct toe: "Mijn vrouw heeft deze soep gemaakt." Niet dat hij zelf een totale leek is in koken. Want als docent op De Steiger, school voor praktijkonderwijs in Lelystad, geeft hij ook wel eens kookles. Maar net zo makkelijk geeft hij les in metaaltechniek, fietstechniek en taal en rekenen. Leuk en afwisselend werk dus. Thuis staat Jean ook vaak in de keuken, maar verwacht geen ingewikkelde gerechten. "Ik maak graag nasi. En toen onze drie kinderen nog klein waren, maakte ik chili con carne." Met een vrolijke lach: "Maar dat vonden ze helemaal niet lekker. Ik wel; heerlijk!"

Band opbouwen

De 52-jarige Jean wilde als kind al leraar worden. "Maar toen ik dat vertelde aan een juf, zei ze heel stellig: 'Nooit aan beginnen.' Haha. Dus ik heb eerst jarenlang in de techniek gewerkt. Ik heb ook zelf een computerbedrijfje gehad. Op een gegeven moment ging ik toch de avondopleiding van de lerarenopleiding PABO doen. Zo rolde ik het praktijkonderwijs in. Ik vind het mooi om de leerlingen iets bij te brengen. Er komt ook een stukje opvoeding bij kijken. En ik bouw echt een band op met de leerlingen."

Taekwondo

Jean is een drukbezet man. Want hij heeft ook taekwondo-sportschool Benek, een begrip in Harderwijk. "We trainen op dit moment zo'n twintig kinderen en twaalf volwassenen. Voor corona waren dat er meer. De sportschool is een uit de hand gelopen hobby; ik hoef mijn geld er niet mee te verdienen, maar vind het gewoon leuk om kinderen zelfverzekerder te maken." De sportschool bestaat al sinds 1985. "Mijn vader begon ermee. Hij behoort tot de eerste generatie Turkse migranten en woonde nog in het migrantenpension bij de Bruggestraat. Mijn moeder, van Nederlandse afkomst, leerde hem op 17-jarige leeftijd kennen en het klikte. Ze zijn al 55 jaar getrouwd. Mijn vader en moeder zijn trouwens nog steeds betrokken bij de sportschool."

Tarek

Twee jaar geleden kreeg Jean een belletje van een docent inburgering. Tarek volgde de inburgeringscursus in wijkcentrum De Roef. Hij vertelde er dat hij in Syrië op hoog niveau taekwondo had beoefend. De docent vroeg of ik een proefles kon geven in De Roef. Dat vond ik harstikke leuk. Vrij snel daarna nam Tarek contact op. Hij wilde les. Het klikte direct. M'n vader komt uit Turkije, dus zo ver staan we niet van

elkaar af. Ook was er natuurlijk de klik met taekwondo. Tarek bleek inderdaad heel goed te zijn. Op een gegeven moment trainde ik ook zijn twee broers en zijn zusje."

Ambitieux

Jean en Tarek kregen een goede band. "Hij is makkelijk in de omgang, vriendelijk en eigenlijk altijd vrolijk." Tarek is ambitieus. "Ik heb hem en zijn broertjes en zus daarom een computer gegeven die op school stond. Ik maakte de computer voor hem in orde en hij heeft er toen zelf een wifi-module ingezet. Mooi om te zien dat hij dat zelf zo oppakte." Tarek hielp ook een tijdje mee op de praktijkschool waar Jean lesgeeft. "Eén keer in de week op woensdagochtend nam ik hem mee. Hij verzorgde de koffie en thee en hielp in de klas. De docenten waren heel tevreden over hoe hij omging met de leerlingen."

Baantje in de keuken

Jean regelde een baantje voor Tarek. "Via de atletiekvereniging waar ik hardloop, ken ik Gert Reierse, eigenaar van Restaurant De Admiraal. Tarek kon daar werken in de keuken. Daar is hij inmiddels mee gestopt vanwege zijn studie. Ik liep regelmatig even de keuken in om een praatje met hem te maken."

Romige courgettesoep (4 tot 6 koppen)

Dit heb je nodig:

- Olijfolie of zonnebloemolie
- 1,5 liter water
- 2 uien
- 1 teentje knoflook
- 2 courgettes
- 2 bouillonblokjes
- Romige kokosmelk
- Verse mint

Zo maak je het klaar

Doe een beetje olie in de pan en breng deze op temperatuur. Snipper de uien en maak de knoflook schoon. Fruit de ui en de knoflook in de hete olie. Maak de courgettes schoon, snijd ze in blokjes en bak die mee in de pan. Laat alles zachtjes sudderen totdat de courgette zacht is. Voeg bouillon toe en laat dit nog even zachtjes koken. Voeg romige kokosmelk toe én wat blaadjes verse mint. Resultaat: een lekkere romige soep voor elk moment. Bijvoorbeeld vóór of na het sporten.

Bijzondere smaak

Terug naar de soep voor Tarek. Een courgettesoep. "Mijn moeder kwam met dit recept", vertelt Jean. "Het is niet zo ingewikkeld om te maken. Je moet eerst de courgette zacht koken en daarna met een blender of staafmixer fijn maken. Er zit verse mint in, wat de soep een bijzondere smaak geeft." Mint, dus tóch een vleugje Turks. Zelfs kan Jean trouwens niet Turks

koken. "Mijn moeder wel, zij kan heerlijk koken. Ken je het gerecht Börek? Een heerlijk deeggerecht met bladerdeeg, geruld gehakt en spinazie. Zalig! Ze maakt ook druivenblaadjes gevuld met gehakt. Wist je dat dat alleen kan met jonge blaadjes?" Jean roert nog even in de soep en vraagt dan aan de fotograaf en de journalist: "Willen jullie een kopje soep?" Nou, daar zeggen we geen nee tegen!

AED's in de wijk: als elke minuut telt

Wat moet je doen als iemand in je buurt een hartstilstand krijgt? Direct 112 bellen!

Een burgerhulpverlener in de buurt krijgt dan een melding op zijn telefoon. Deze hulpverlener ziet ook waar de dichtstbijzijnde AED. Op tal van plekken in Harderwijk en Hierden hangt zo'n Automatische Externe Defibrillator. Je kan een AED ook zelf bedienen als de nood aan de man is. Een AED is een draagbaar apparaat dat het normale hartritme

weer kan herstellen, door het geven van een elektrische schok. Snel reageren is enorm belangrijk. Want elke minuut waarin niet wordt gereanimeerd, daalt de overlevingskans met circa 10%. De eerste zes minuten zijn cruciaal. De overlevingskans stijgt flink als er binnen 6 minuten wordt gereanimeerd met behulp van een AED.

Zo werkt een AED

Een AED geeft gesproken instructies. De meeste AED's hebben twee knoppen: een aan/uit-knop en een knop om de schok te geven. De AED heeft elektroden die je op de borst van het slachtoffer plakt. Het apparaat analyseert het hartritme en adviseert dan om wel of geen schok te geven.

Burgerhulpverlener Annemieke van der Meer uit Hierden:

'Reanimeren redt levens'

Elke dag krijgen veertig mensen in Nederland buiten het ziekenhuis een hartstilstand. In zo'n geval gaat er een sms'je naar burgerhulpverleners in de buurt. Zij gaan ernaartoe en reanimeren tot de hulpverleners er zijn. Dit kan levens redden, omdat de eerste 6 minuten het belangrijkste zijn. Annemieke van der Meer uit Hierden is sinds 2017 burgerhulpverlener.

"Samen met mijn moeder volgde ik de cursus reanimatie en AED bij het Rode Kruis. Omdat ik ook bh-

ver ben op het werk, volg ik jaarlijks een herhalingscursus. Ik heb me aangemeld bij het reanimatie-oproepsysteem HartslagNu en ben dus oproepbaar als iemand een hartstilstand krijgt in mijn omgeving. Ik moet dan naar het adres toe óf naar de dichtstbijzijnde AED. Tot nu toe heb ik één keer gereanimeerd. Helaas mocht dat niet baten, vermoedelijk omdat de hartstilstand te lang daarvoor had plaatsgevonden. Van te voren weet je nooit of je datgene wat je tijdens de cursus hebt geleerd ook in de praktijk kan uitvoeren, tijdens een

stresssituatie. Ik kon ik tijdens de reanimatie doen wat ik leerde tijdens de cursus. Burgerhulpverlener zijn past dus wel bij me. Het zou mooi zijn als iedereen kon reanimeren. Ik pleit er dan ook voor dat iedere leerling op de middelbare school reanimatie krijgt. Je redt er levens mee."

Wil je ook burgerhulpverlener worden? Volg een cursus 'Reanimatie en AED' en meld je daarna aan bij HartslagNu.

Veilige buurt met WhatsApp BuurtPreventie

Zie je een verdachte situatie in jouw buurt? Dan is het fijn als je buurtgenoten op de hoogte kunt brengen. Dan kunnen jullie samen een oogje in het zeil houden. Iedere buurtbewoner kan een bericht rondsturen als er iets is dat opvalt. In steeds meer buurten in Harderwijk en Hierden is er zo'n WhatsApp Buurtpreventie. Je ziet het aan het welbekende bordje aan de lantaarnpaal.

Zó maak je een groep aan

Wil je een Buurt WhatsApp aanmaken? Dat gaat zo:

- Maak als beheerder een groep aan op je smartphone
- Meld de groep aan op www.wabp.nl
- Nodig zoveel mogelijk buurtgenoten uit, bijvoorbeeld door te flyeren
- Deel de richtlijnen met de groep. Bijvoorbeeld dat de chat alleen is bedoeld om verdachte situaties te delen (en niet voor een klike die nog op straat staat of een vermist huisdier)
- Bekijk welke WhatsApp-groepen er in de aangrenzende buurten zijn. Nodig de beheerders uit voor uw groep. Op die manier ontstaat een dekkend netwerk.

Meer informatie: www.wabp.nl

Help mee met handige apps

Burgernet

Ben je 16 jaar of ouder? Dan kun je deelnemen aan Burgernet. Hiermee help je de politie om verdachten van misdrijven op te sporen en om vermiste personen terug te vinden. Ga naar burgernet.nl en klik op 'meld u aan'. Via Burgernet.nl kun je ook de Burgernet-app downloaden. Voortaan ontvang je Burgernet-actie in Harderwijk en Hierden op je telefoon. Hoe meer mensen meedoen, hoe succesvoller zo'n actie is. Dat blijkt ook uit cijfers van de politie: 1 op de 10 Burgernetacties wordt opgelost dankzij tips van deelnemers.

BuitenBeter

Een losse stoeptegel waarover je lelijk kunt struikelen, afval op straat, een kapot speeltoestel of kapotte straatverlichting. Fijn als je dit wilt doorgeven aan Snel Herstel van de gemeente. Dat kan met de BuitenBeter-app op je mobiel. Daarmee kun je een foto maken van de situatie en die opsturen. Snel Herstel beoordeelt de situatie en komt in actie. De app is beschikbaar voor Android en iPhone. Meer info: buitenbeter.nl. Je kunt Snel Herstel ook gewoon bellen: 0341 – 41 13 33 of de situatie doorgeven via harderwijk.nl (kijk onder 'iets melden').

'Soms maak je een praatje, het gaat heel spontaan'

Bij Adriaan (67) en Marleen (68) Sterken aan de Rietgorsmeen hangt sinds vier jaar een houten kastje vol leesvoer aan de schutting. De minibieb bedient ook liefhebbers buiten Stadsweiden.

Marleen: "Ik ben een grote lezer en moest steeds ruimte maken in de boekenkast. Toen die minibiebs opkwamen, dacht ik: da's een mooie manier om te delen. Voorheen vond ik het moeilijk om goede boeken weg te doen, maar dit heeft iets organisch. Soms maak je een praatje, het gaat heel spontaan."

Adriaan heeft het kastje zelf getimmerd en met de kitspuit waterdicht

gemaakt. Ik zei: bij een vernieling, stoppen we direct. Maar tot op heden blijft het heel."

De meeste gebruikers zijn vijftig-plus, vertelt Marleen: "Ze mogen halen en brengen, maar vooral halen is populair. We doen niet aan registreren; het is vrijheid, blijheid. Thrillers en literatuur gaan 't hardst. Het verbaast mij soms hoe nieuw de titels zijn. Boeken die blijven lig-

gen doe ik naar de rommelmarkt. Via bekenden krijg ik ook voorraad binnen. Dat loopt prima."

Adriaan: "Ik had er een briefje bij gehangen: 'Ook in coronatijd geopend'. Ja, alles was dicht en hier kon je wel terecht. Er zijn zelfs mensen die een ronde maken door Harderwijk om dit soort kastjes te bezoeken. Er is echt vraag naar."

Vader en dochter prikken Hierden schoon

Vader Ron (51) en dochter Aline van Slooten (10) uit Hierden zijn regelmatig op pad om zwerfafval te prikken in het dorp. Geen overbodige luxe, want langs de scholierenroutes ligt genoeg. Van energyblikjes tot stukken bouwafval.

Ron: "We doen het namens de organisatie Wijkhelden. Via de gemeente kregen we prikstokken, zakken en hesjes. Elke volle zak is 2,50 euro waard, dus da's leuk zakgeld voor de kinderen. Ook onze andere kinderen helpen vaak mee. Op zaterdagochtend hebben ze Scouting, dan komen ze thuis om te eten en dan gaan we nog een uurtje de straat op."

Aline: "Het is best leuk om te doen, maar we komen ook wel hele vieze dingen tegen. Of dat er opeens heel veel ligt. Het is wel nodig dat iemand het opruimt."

Ron: "We zien steeds meer mensen met prikstokken langs de weg lopen, ja, ook particulieren. Maar het zou nog wel meer gestimuleerd mogen worden. Ik denk ook: als wij het niet doen, moet de gemeente

op pad en dan kost het meer geld. Je kan met een beetje inzet veel verschil maken. Gewoon, samen."

Dankzij de prikstok hoeft je geen vuile handen te maken. En eenmaal klaar, belt Ron naar Snel Herstel. "Dan komen ze de zakken thuis ophalen. Zo simpel is het."

"Burendag was gezellig", vertelt Wim Taal (77), terwijl we in de gezamenlijke woonkamer zitten. Ondertussen schenkt Mia Drieseenaar (73) koffie in en gaat er een trommel met kletsoppen rond. Mia's man Theo (81) is voorzitter van de bewonerscommissie. Daarvan is Wim penningmeester en Han van 't Hof (81) secretaris. "Ik zit ook in de activiteitencommissie en de brief voor het nieuwe seizoen is net klaar", vertelt Han. "Op donderdag

krijgen we een vaste spelletjesmiddag. Daar komen ook regelmatig gasten. Ik ben benieuwd hoe hard dat gaat lopen, want het heeft lang stilgelegen."

Toch staan de meeste bewoners te trappelen om weer samen iets te kunnen doen, weet Mia. Het coronajaar heeft lang genoeg geduurd. "Ook bij onze bewoners speelde eenzaamheid. Je mocht niets, je kon niets. We zagen elkaar wel, maar je hield toch veilige af-

Burendag was gezellig bij de Bruggepoort

Geen sjoel-, biljart- of bridgeavond en dus ook geen soep-, stampot- en pannenkoekensoos. Het coronavirus zette een dikke streep door alle activiteiten in wooncentrum de Bruggepoort. De bewoners hebben die gezelligheid en contacten gemist.

stand." Mia heeft haar hele leven in het ziekenhuis gewerkt en kent veel mensen. Voor veel bewoners is zij het aanspreekpunt. "Mijn ouders hebben hier ook gewoond. Theo en ik kwamen hier al jaren. Dus dat is zo gegroeid."

Ziekenhuis Pius

De Bruggepoort is een appartementengebouw van Woonzorg Nederland en bedoeld voor 55-plussers. De gemiddelde leeftijd is trouwens 75. Sommigen zijn al in de negentig. Het gebouw staat op de hoek van de Bruggestraat en Rabbistraat. De appartementen zijn gerealiseerd in het voormalige ziekenhuis Pius; 35 eenheden voor

in totaal 42 bewoners, vertelt Theo. Die helpen elkaar waar nodig en genieten van de reuring in hartje binnenstad. Nou ja, ze hebben ook wel eens last van het uitgaansleven. Maar het typeert de bewoners die hiervoor kiezen. Je moet ook sociaal gezien tegen een stootje kunnen, vertelt Ank Haas (73). "We zijn heel eerlijk en direct naar elkaar."

'De Bruggepoorters' regelen veel op de informele manier; iedereen draagt wat bij en ze hebben allemaal oog voor elkaar. "Als een soort commune", zegt Mia. "Maar wel met veel vrijheid", vult Ank aan. Vanuit de activiteitencommissie denkt ze mee over gezellige middagen en

avonden. "Maar niemand is verplicht om mee te doen. Daar houden we hier niet van." Tussen bewoners zijn wel groepjes gevormd, maar geen kliekjes, verduidelijkt Mia. "Onze generatie ouderen is ook veel actiever dan bijvoorbeeld onze ouders. We komen nog overal", lacht Wim.

In de binnentuin – op het dak van de parkeergarage – delen ze een hof met de omliggende bewoners. Eind augustus hadden ze hier de eerste bewonersbarbecue na corona. Eindelijk weer een beetje gezelligheid. "Ja, daar zijn we helemaal aan toe", vertelt Han.

Burgerinitiatieven

Ingrid Klooster (59) won onlangs de Steenbeek Trofee 2021 in de categorie Burgerinitiatieven. Ze kreeg deze landelijke prijs voor een bijzonder buurtproject in Harderwijk. Haar motto? Minder stenen, meer groen.

'Er is veel kennis verloren gegaan over bloemen en planten'

Ingrid en haar man Eugène wonen al jaren aan de rand van de Zeebuurt, waar ze achter het huis – in de vorm van een mandala – een prachtige bloementuin hebben aangelegd. Tijdens het interview lopen we samen over smalle paadjes die zijn omgeven met manshoge bloemen. Een belevenis op zich. Ze is regressietherapeut en gebruikt de tuin ook als ontspanningsoefening. “Er komen regelmatig mensen kijken. Ik doe ook altijd mee aan de open tuinenroute. Op www.seizoenen-tuinenroute.com is daar informatie over te vinden.”

Container

Veel tuinen zijn in de loop der jaren meer en meer versteend. Ingrid wil Harderwijk juist groener maken. Met het prijswinnende project

Steenbreekvirus kreeg ze buurtgenoten mee in haar enthousiasme. Kan ook niet anders, want de motivatie spat er vanaf. Zo maakten negenduizend tuintegels in haar buurt plaats voor planten en bloemen. “Ik had een container geregeld waar ze alles direct in kwijt konden. Je moet het zo makkelijk mogelijk maken.”

Ook kwam er een voorbeeldtuin bij het wijkhuis in de Zeebuurt en werd saai openbaar groen ingewisseld voor kleurrijk groen. Ingrid stuurde het project aan met Niek Heijboer van de gemeente en werkte samen met woningcorporatie Uwoon, stichting Present en een plaatselijke kwekerij. Zelf gaf ze tips en advies en deelde ze planten uit. De jury roemde ook het positieve gevoel dat het project opleverde

tijdens het moeilijke coronajaar.

Insectenleven

Vanuit passie en kennis kom je een heel eind, merkt Ingrid. Haar eigen tuin is het bewijs. “Alles wat je hier ziet is heel klein begonnen. Moeder Natuur doet het meeste werk. Je moet bij het aanplanten alleen goed in de gaten houden dat je een groot deel van het jaar iets in de bloei hebt staan, want dat is goed voor de bijen en het insectenleven.”

Ingrid zet veel stekjes op pot. Die deelt ze weer uit, in de hoop dat meer men-

sen haar voorbeeld volgen. “Ik zou heel graag een sociaal tuinieren-project willen starten. Dat je mensen die in een uitkering zitten helpt om ook een groene tuin te creëren.”

Stortbuien

Door klimaatverandering hebben we vaker te maken met extreem weer. Denk bijvoorbeeld aan stortbuien en hete zomers. Met een groene tuin heb je minder last van al dat water en houd je het makkelijker koel bij huis. Steenbreek levert iedereen iets op, weet Ingrid. “De gemeente zou dat nog veel meer

kunnen initiëren en stimuleren, want te weinig mensen komen uit zichzelf tot die stap. Vergeet niet: er is ook veel kennis verloren gegaan over bloemen en planten.”

Nu kunnen Harderwijkers en Hierdenaren een paar keer per jaar hun grof tuinafval aan de weg zetten. “Wat mij betreft breiden we dat uit met een tuintegelafhaalservice. Zodat je mensen tegemoet komt bij het vergroenen. Zoals in Amsterdam, waar je de Tegelservice hebt. Daar komt de gemeente de bestrating gewoon ophalen.”

Project #ikbenervoorje

'Met iets kleins kun je al veel betekenen'

Iets doen voor een ander, daar krijg je zóveel voor terug. Dat is ook de ervaring van de ruim veertig jongeren die dit voorjaar meededen aan het project #ikbenervoorje, een vorm van Maatschappelijke Diensttijd (MDT). Jongerenwerker Lennart van der Vegt geeft het project in 2022 graag een vervolg.

“Maatschappelijke Diensttijd (MDT) is een landelijk initiatief om jongeren te stimuleren hun talenten te ontdekken én iets te doen voor een ander. Het doel is om de samenleving samen sterker te maken. Youth United (de jongerentak van Stichting Echo) zette een project op in Harderwijk.

MDT heeft drie pijlers: Ontmoeting, Talentontwikkeling en Maat-

schappelijke Impact. Elke pijler werd ingevuld. Een werkgroep met jongeren bedacht de activiteiten. De jongeren kregen een training over communicatie: hoe herken je het als iemand het moeilijk heeft, hoe kom je in gesprek en wat kan jij daarin betekenen? Vervolgens staken ze de handen uit de mouwen. Ze hielden een sportdag op het asielzoekerscentrum (azc) en hielpen in de Oude Synagoge en bij

de Voedselbank. Daardoor ontstonden bijzondere ontmoetingen en nieuwe vriendschappen.

Helptalenten

Naäma (20) hielp als begeleider én deelnemer. “In de Oude Synagoge begeleidde ik drie meisjes. Zij ontdekten er hun helptalenten. Twee meisjes bleken goed in gesprekken voeren met mensen die aan de rand van de samenleving staan. Het

derde meisje ontdekte dat ze graag iets praktisch doet voor een ander. Zelf wist ik al dat ik het mooi vind om in gesprek te zijn met mensen die eenzaam zijn of zijn vastgelopen. Vaak help je mensen daar al mee.”

Luisteren en bemoedigen

Op de afsluitende dag lieten de jongeren zich zien in de stad. Ze ruimden zwerfvuil op, deelden rozen uit en voerden straatgesprekken. Naäma: “We luisterden naar de verhalen en bemoedigden mensen. Jongeren vertelden dat ze door corona minder doen en hun vrienden minder vaak zien. Vooral omdat de scholen dit voorjaar alleen online lessen gaven. Ik heb bijvoorbeeld

goed contact met een jongen die weinig mensen had. Hij gaat nu naar een jongerengroep van Echo.”

Iets kleins

Naäma en jongerenwerker Lennart kijken met een goed gevoel terug op het project. “De jongeren hebben geleerd dat ze met iets heel kleins veel kunnen betekenen voor een ander, zodat diegene weer een beetje beter kan meedoen. Helpen kan overal, in de stad, op de sportclub, op school.” Het project leidde ook tot blijvende vriendschappen, bijvoorbeeld met jongeren op het azc. Lennart: “Mijn zoon geeft nu gitaarles aan een jongen op het azc en daar worden ze allebei blij van.”

5 tips van Naäma en Lennart

1. Kijk om je heen: wat kun jij voor een ander betekenen?
2. Ga het gesprek aan en durf door te vragen als iemand zegt: “Het gaat goed hoor”
3. Je hoeft geen antwoorden te hebben. Gewoon luisteren en meeleven is al betekenisvol.
4. Ontmoet de ander face tot face. Want via social media vertellen mensen vaak niet hoe ze zich echt voelen.
5. Met iets heel kleins, help je de ander vaak al verder.

Moestuin Hoenderpad

'Iedereen lacht en vindt het mooi wat we doen'

Omür Korucu (41) wilde graag een kippenhok op het stukje gemeentegrond achter zijn huis. Maar dat werd een moestuin, die hij samen met zijn buurman Martin Bouw (66) bijhoudt. De buurt deelt erin mee, want de mannen kunnen niet alle kroppen sla en pepers zelf opeten.

Twee jaar geleden begon Omür met de moestuin. Die ligt langs het Hoenderpad, een fietsroute door Walstein. Het buurtinitiatief was in overleg met de gemeente, die ook voor een hek en voorzieningen zorgde. "Het is ook een voorbeeldtuin", weet Omür. Andere buurten kunnen hier inspiratie opdoen. Twee seizoenen later spreken de heren over een rijke oogst. Er groeit van alles; van tomaten, spruiten tot rode bietjes. De bakken zien er keurig verzorgd uit. Ook dochters en kleinkinderen helpen graag mee. Een paar uurtjes per week; meer tijd kost het niet. Water halen ze uit de regenton die ze – net als de eerste zaden en plantjes - van de gemeente kregen. Omür zou graag

zien dat meer burens meedoen. Hij is her en der al langs geweest. "Iedereen lacht en vindt het mooi wat we doen, maar bijna niemand heeft tijd." Misschien komt het nog, denkt Martin. "Eigenlijk is dit tuintje te klein voor een groep. Dan zou je de strook hiernaast er nog bij moeten pakken."

Proef maar

De twee buurmannen kunnen goed met elkaar opschieten. Omür woont nu 21 jaar in Nederland. In Turkije had iedereen een moestuin bij huis. "Ik heb het geleerd van mijn ouders." Hij trekt een peper uit een vat met zuur. "Proef maar, heel lekker." Martin is altijd schilder

geweest en blijft graag een beetje bezig. "En alles wat je zelf verbouwt, smaakt toch beter." Helaas valt de oogst van 2021 wat tegen. Het was te nat. De heren denken nu aan een kleine overkapping. Vooral voor de tomaten. "Zulke grote jongens, maar ik kon ze allemaal weggooien", vertelt Martin.

Veiligheidsdag Harderwijk 2021

Samengevat in een gedicht van Marijn Brandsen

De Veiligheidsdag in Harderwijk werd druk bezocht en was een groot succes. De hulpdiensten gaven een inkijkje in hun werk, materieel en leuke en interessante demo's. Wist je dat rookmelders per 1 juli 2022 verplicht worden voor ieder huis. Maar

er is nog veel meer dat je zelf kan doen om (brand)veilig te wonen. Bijvoorbeeld via WhatsApp Buurt-Preventie (wabp.nl) en Burgernet (burgernet.nl). Werk samen met gemeente en politie aan de veiligheid in uw en jouw buurt.

*zijn helm,
haar holster
hangende
uniformen
brancard
een reddingsvest
zijn in wezen
levenloze dingen
totdat
de pieper gaat
een loeiend signaal
en de mens
welbewust in actie...
...levensreddend*

Stadsidee

Het Stadsidee? Goed idee!

Heb je een goed idee in de buurt, wijk, dorp of stad leuker en leefbaarder te maken? Dan kun je jaarlijks meedoen aan het Stadsidee. Alle inwoners van Harderwijk en Hierden bepalen, in een stemronde via de website, welk idee wint. Voor het winnende idee is € 45.000,- beschikbaar. Dat leverde sinds de start in 2017 al veel moois op! Het Hondenstrand, een multifunctioneel plein bij Ontmoetingstuin de Rietmeen, de Pumptrackbaan Drielanden, het Calisthenics Park Harderwijk en een 'Echt basketbalveld in Harderwijk'. In 2022 krijgt het Stadsidee een vervolg! Meer informatie: www.samenkleurenwedestad.nl

SAMEN KLEUREN WE DE STAD! gemeente Harderwijk

BURGERSCHAP SAMEN VERDER

Expositie "Droombeelden"
in november te zien
in Huis van de Stad

HARDERWIJK ZIJN WIJ SAMEN

Heb je een goed idee?

Doe mee aan het Online Stadsgesprek

Heb je een goed idee om Harderwijk en Hierden mooier, veiliger, schoner, leuker of gezonder te maken? Doe mee aan het Online Stadsgesprek. Ga naar onlinestadsgesprek.harderwijk.nl en registreer je. Ga vervolgens naar het onderwerp of thema dat jou interesseert en plaats hier jouw idee. Je kunt ook reageren op ideeën van andere bewoners, organisaties en bedrijven. De gemeente onderzoekt of jouw idee bruikbaar en haalbaar is.

Azc in beeld

Filmpje vanuit het azc

Zaterdag 25 september was het Burendag. Door heel Nederland kwamen buurtgenoten bijeen en deden iets voor elkaar en voor de buurt. Ook in Harderwijk en Hierden. Helaas konden de deuren van het asielzoekerscentrum nog niet open voor de buurt. Daarom maakte het COA een mooi filmpje in Harderwijk. Hierin komt burgemeester Harm-Jan van Schaik aan het woord: "Het azc kan alleen maar succesvol zijn als we het samen doen. Dat betekent dat de bewoners van het azc in onze stad van harte welkom zijn om mee te doen aan activiteiten en echt een onderdeel zijn van de stad. En andersom: dat onze eigen inwoners willen bijdragen aan vrijwilligerswerk en aan uitwisseling van ideeën. Dat is burens zijn." Je vindt het filmpje op www.azcinbeeld.nl

Bezoek aan het Dolfinarium door kinderen uit azc

'Oei, wat groot!' De walrussen maakten indruk op kinderen uit bijvoorbeeld Syrië of Eritrea. Een bus vol kinderen van het azc uit Harderwijk en kinderen uit de buurt van dat azc bezocht samen het Dolfinarium en ze keken hun ogen uit. De uitnodiging van de gemeente Harderwijk en het kindercollege borduurde voort op Burendag en Harderwijk zijn wij Samen, Samen Verder. En wat kun je beter doen dan samen met je burens iets leuks ondernemen!

Stuur jouw favoriet in!

Wie wint het Jeugdlintje 2021?

IK BEN JONGE MANTELZORGER VOOR MIJN ZUSJE

JEUGDLINTJE 2021

NOMINEER JOUW HELD!
HARDERWIJK.NL/JEUGDLINTJE

BURGERSCHAP SAMEN VERDER

Jeugdlintje. 6-23 jaar.

HARDERWIJK ZIJN WIJ SAMEN

Ken jij een jongere uit Harderwijk of Hierden die zich op bijzondere wijze inzet? Zoals geld inzamelen voor een goed doel? Wekelijks op bezoek gaat bij een oudere? Of vrijwilligerswerk doet op het azc? Dan kun je deze jongere opgeven voor het Jeugdlintje 2021. Dit kan als de jongere woont in Harderwijk of Hierden, tussen de 6 en 23 jaar is en iets heel bijzonders doet voor de Harderwijkse samenleving.

Je kunt jouw kandidaat aanmelden via www.harderwijk.nl/jeugdlintje.

Een speciale jury beoordeelt alle inzendingen op de bijzonderheid van de activiteit, de uitstraling van de verdiensten voor de gemeente en de voorbeeldfunctie naar anderen. De uitreiking is zaterdag 20 november, op de internationale dag van de Rechten van het Kind.

Scholendebat Harderwijk-Ermelo

Op dinsdag 23 november is er weer een scholendebat over Burger- schap in de raadzaal van het Huis van de Stad. Aan het debat doen leerlingen van scholen uit Ermelo en Harderwijk mee: RSG Slingerbos, Christelijk College Groevenbeek en Christelijk College Nassau-Veluwe.

Onder leiding van burgemeester Harm-Jan van Schaik gaan de leerlingen in debat over verschillende stellingen. Burgemeester Dorine Burmanje, waarnemend bur- gemeester van Ermelo, is voorzitter van de jury.

BURGERSCHAP SAMEN

In gesprek. Meedoen, meedenken meelevén.

HARDERWIJK ZIJN WIJ SAMEN

Captain's Table

Onlangs spraken 9 jongeren met verschillende achtergronden en geaardheid met de burgemeester van Harderwijk, teamchef van politie Veluwe-West en met Artikel 1 over de vraag: "Kun jij zijn wie je bent in Harderwijk en Hierden?" Het was een open gesprek waarin mooie maar ook pijnlijke ervaringen

werden gedeeld. Er werd ge- luisterd, gelachen en geleerd van elkaar. Als we de moeite nemen om elkaar te leren kennen dan blijkt die ander vaak gewoon een mooi mens te zijn, net als jijzelf en komen we samen verder!

Vlogchallenge: Wat of wie -uit Harderwijk of Hierden - is voor jou bijzonder?

Heb je een mooi plekje in Harderwijk of Hierden dat je met anderen wilt delen? Doe mee aan de vlog- challenge! Daarmee dagen we Har- derwijkers en Hierdenaren uit om in onze gemeente plekjes, mensen, dieren, evenementen, gebouwen (of iets anders natuurlijk) vast te leggen waar je graag heen gaat. Graag horen we van jou waarom dit juist voor jou en je familie en vrien- den zo belangrijk is.

plek waar je tot rust komt of heb je mensen ontmoet die je inspireren. Het mag van alles zijn. Lijkt het je leuk mee te doen maar weet je niet veel van vloggen af? Dat maakt niet uit want op YouTube staan volop instructies. Zoek bijvoorbeeld op Pelpina en zij helpt je verder.

Upload je vlog op onlinestads- gesprek/vlogchallenge en maak kans op een waardebon van 200 euro bij Foto-Groep. De gemeente Harderwijk reikt een publieksprijs en juryprijs uit. Het filmpje mag maximaal twee minuten lang zijn, moet op YouTube geplaatst zijn,

BURGERSCHAP SAMEN VERDER

Vlog Challenge. Wat of wie in Harderwijk of Hierden is voor jou bijzonder?

HARDERWIJK ZIJN WIJ SAMEN

horizontaal gefilmd zijn en voor ondertiteling zijn bonuspunten beschikbaar. En ben je jonger dan achttien? Vraag dan toestemming aan je ouders.

Colofon:

De krant 'Harderwijk zijn wij Samen' is een speciale uitgave van de gemeente Harderwijk. Iedereen die in de gemeente Harderwijk woont, wordt uitgenodigd mee te doen in de samenleving. Burgerschap is het besef dat de stad, wijk, buurt, het dorp, de straat, school van de kinderen, speeltuin om de hoek, het sportveld en het plein ook van jou zijn. Een prettige woonomgeving nodigt inwoners uit elkaar te ontmoeten en aangenaam met elkaar samen te leven. Harderwijk zijn wij Samen. Deze krant is in oktober 2021 uitgegeven.

Teksten: Marco van den Berg, Jeroen Fidder (coördinatie), Harry Schipper. Beeld: Marijn Fidder, Marco van den Berg, Jeroen Fidder, Ruben Schipper, Frea Kroese. Opmaak: Inzpire design & communicatie

Meer info:

Mail dan naar burgerschap@harderwijk.nl of kijk op onlinestadsgesprek.harderwijk.nl, gaharderwijk.nl of gekleurder.nl.

